Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0189

Višegodišnji plan za Baltičko more i daljnji koraci

Rezolucija Europskog parlamenta od 21. svibnja 2026. o višegodišnjem planu za Baltičko more i daljnjim koracima (2024/2127(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir članak 3. stavak 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), članak 4., članak 43. stavak 3. i članak 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) te članak 37. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkoj ribarstvenoj politici, izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 1954/2003 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EZ) br. 2371/2002 i (EZ) br. 639/2004 i Odluke Vijeća 2004/585/EZ[1] (ZRP),

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2016. o utvrđivanju višegodišnjeg plana za stokove bakalara, haringe i papaline u Baltičkom moru i za ribarstvo koje iskorištava te stokove, o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 2187/2005 i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1098/2007[2] (Uredba o višegodišnjem planu za Baltičko more),

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/1781 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1139 u pogledu smanjenja ribolovnog kapaciteta u Baltičkome moru i Uredbe (EU) br. 508/2014 u pogledu trajnog prestanka ribolovnih aktivnosti flota za ulov bakalara u istočnom Baltiku, bakalara u zapadnom Baltiku i haringe u zapadnom Baltiku[3],

– uzimajući u obzir Direktivu 2008/56/EZ Europskog parlamenta i

---

1 SL L 354, 28.12.2013., str. 22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.
2 SL L 191, 15.7.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1139/oj.
3 SL L 400, 30.11.2020., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/1781/oj.

Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji)[4],

– uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore[5],

– uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EEZ) br. 2115/77 od 27. rujna 1977. o zabrani izravnog ribolova i iskrcaja haringe u industrijske svrhe, osim za prehranu ljudi[6],

– uzimajući u obzir Direktivu 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica[7],

– uzimajući u obzir Rezoluciju od 27. travnja 2021. o ostacima kemikalija u Baltičkom moru na temelju predstavki br. 1328/2019 i 0406/2020[8],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 18. siječnja 2024. o Akcijskom planu EU-a: Zaštita i obnova morskih ekosustava za održivo i otporno ribarstvo[9],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. prosinca 2008. o donošenju europskog plana upravljanja populacijom kormorana u cilju smanjenja sve većeg utjecaja kormorana na riblje stokove, ribarstvo i akvakulturu[10],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. studenoga 2024. o mjerama EU-a protiv ruske flote u sjeni i osiguravanju potpune provedbe sankcija protiv Rusije (2024/2885(RSP))[11],

– uzimajući u obzir Strategiju EU-a za bioraznolikost do 2030., utvrđenu u komunikaciji Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenoj „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. godine – Vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. lipnja 2025.

---

4 SL L 164, 25.6.2008., str. 19., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj.
5 SL L 206, 22.7.1992., str. 7., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj.
6 SL L 247, 28.9.1977., str. 2., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1977/2115/oj.
7 SL L 20, 26.1.2010., str. 7., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj.
8 SL C 506, 15.12.2021., str. 9.
9 SL C, C/2024/5735, 17.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5735/oj.
10 SL C 21 E, 28.1.2010., str. 11.
11 SL C, C/2025/809, 11.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/809/oj.

naslovljenu „Europski pakt o oceanima” (COM(2025)0281),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 21. veljače 2023. naslovljenu „Akcijski plan EU-a: Zaštita i obnova morskih ekosustava za održivo i otporno ribarstvo” (COM(2023)0102),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. lipnja 2025. naslovljenu „Održivo ribarstvo u Uniji: trenutačno stanje i smjernice za 2026.” (COM(2025)0296),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 29. siječnja 2025. naslovljenu „Kompas konkurentnosti za EU” (COM(2025)0030),

– uzimajući u obzir Konvenciju o zaštiti morskog okoliša Baltičkog mora iz 1992. (Helsinška konvencija), koja je stupila na snagu 17. siječnja 2000., i Komisiju za zaštitu morskog okoliša Baltičkog mora, poznatu i kao Helsinška komisija (HELCOM),

– uzimajući u obzir Akcijski plan za Baltičko more i zaključke HELCOM-a o kemijskom streljivu bačenom u more,

– uzimajući u obzir presudu Suda od 11. siječnja 2024. u predmetu C-330/22, EU:C:2024:22, *Friends of the Irish Environment CLG | Minister for Agriculture, Food and the Marine, Irska*[12],

– uzimajući u obzir analizu konteksta koju je zatražio Odbor za ribarstvo Parlamenta naslovljenu „The multiannual plan for the Baltic Sea – A change in management needed” (Višegodišnji plan za Baltičko more – potrebna je promjena u upravljanju), koju je u kolovozu 2025. objavila Glavna uprava za koheziju, poljoprivredu i socijalnu politiku[13],

– uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja iz rujna 2025. naslovljenu „Evaluation of the Baltic Sea Multiannual Plan Regulation – European Implementation Assessment” (Evaluacija Uredbe o višegodišnjem planu za Baltičko more – procjena provedbe na europskoj razini),

– uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za okoliš od 29. rujna 2025. naslovljeno „Europe’s environment and climate: knowledge for resilience, prosperity and sustainability” (Europski okoliš i klima: znanje za otpornost, blagostanje i održivost),

– uzimajući u obzir izvješće HELCOM-a od 31. listopada 2023. naslovljeno „State of the Baltic Sea 2023 – Third HELCOM holistic

---

12 ECLI:EU:C:2024:19.

13 Analiza konteksta – „The multiannual plan for the Baltic Sea – A change in management needed” (Višegodišnji plan za Baltičko more – potrebna je promjena u upravljanju), Europski parlament, Glavna uprava za koheziju, poljoprivredu i socijalnu politiku, Resorni odjel za regionalni razvoj, poljoprivredu i ribarstvo, kolovoz 2025.

assessment 2016-2021” (Stanje Baltičkog mora 2023. – treća sveobuhvatna procjena HELCOM-a za razdoblje 2016. – 2021.),

– uzimajući u obzir obveze država u okviru UN-ovih ciljeva održivog razvoja, odnosno ciljeva održivog razvoja br. 3, 6 i 14,

– uzimajući u obzir izvješće Međunarodnog vijeća za istraživanje mora (ICES) od 26. studenoga 2024. naslovljeno „Baltic Sea ecoregion – Ecosystem Overview” (Ekoregija Baltičkog mora – pregled ekosustava), savjet ICES-a iz 2024., odjeljak 7.1.,

– uzimajući u obzir izvješće ICES-a iz 2022. naslovljeno „Workshop on ICES reference points (WKREF1)” (Radionica o referentnim točkama ICES-a (WKREF1))[14],

– uzimajući u obzir izvješće ICES-a iz 2022. naslovljeno „Workshop on ICES reference points (WKREF2)” (Radionica o referentnim točkama ICES-a (WKREF1))[15],

– uzimajući u obzir izvješće ICES-a iz 2023. naslovljeno „Workshop on guidelines and methods for the design and evaluation of rebuilding plans for category 1-2 stocks (WKREBUILD2)” (Radionica o smjernicama i metodama za osmišljavanje i evaluaciju planova obnove stokova kategorije 1 i 2 (WKREBUILD2))[16],

– uzimajući u obzir izvješće Zajedničkog istraživačkog centra Komisije iz studenoga 2025. naslovljeno „Scientific Technical and Economic Committee for Fisheries (STECF) – The 2025 Annual Economic Report on the EU Fishing Fleet (STECF-25-03 & STECF-25-07)” (Znanstveni tehnički i gospodarski odbor za ribarstvo (STECF) – godišnje gospodarsko izvješće o ribarskoj floti EU-a za 2024. (STECF-24 – 03 i STECF-24 – 07)),

– uzimajući u obzir izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) iz rujna 2019. naslovljeno „Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate” (Posebno izvješće o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena),

– uzimajući u obzir izvješće o uslugama praćenja morskog okoliša programa Copernicus iz rujna 2025. naslovljeno „9th edition of the Copernicus Ocean State Report” (Deveto izdanje izvješća o stanju oceana programa Copernicus),

– uzimajući u obzir izvješće instituta u Potsdamu o istraživanju utjecaja na klimu od 24. rujna 2025. naslovljeno „Planetary Health Check 2025: A Scientific Assessment of the State of the Planet” (Provjera planetarnog zdravlja 2025.: znanstvena procjena stanja planeta),

---

14 Znanstvena izvješća ICES-a. Svezak 4. br. 2.
15 Znanstvena izvješća ICES-a. Svezak 4. br. 68.
16 Znanstvena izvješća ICES-a. Svezak 5. br. 112.

– uzimajući u obzir izvješće Programa UN-a za okoliš (UNEP) iz 2016. naslovljeno „Options for Ecosystem-based Adaptation (EBA) in Coastal Environments: A Guide for environmental managers and planners” (Mogućnosti prilagodbe utemeljene na ekosustavu obalnih područja: vodič za upravljanje okolišem i planiranje zaštite okoliša),

– uzimajući u obzir Rezoluciju 1612(2008) Parlamentarne skupštine Vijeća Europe o kemijskom streljivu na dnu Baltičkog mora i popratno izvješće od 28. travnja 2008.,

– uzimajući u obzir zajedničku izjavu Glavne uprave Komisije za pomorstvo i ribarstvo i ICES-a od 18. rujna 2025. naslovljenu „Adaptive science and coordinated governance for cross-sector action towards Baltic Sea recovery” (Adaptivna znanost i koordinirano upravljanje za međusektorsko djelovanje za oporavak Baltičkog mora),

– uzimajući u obzir izvješće svojeg Odbora za ribarstvo od 28. travnja 2025. naslovljeno „Radni dokument o provedbi Uredbe (EU) 2016/1139 („baltički višegodišnji plan”)”,

– uzimajući u obzir dokument „Framework for a European Management Plan for the Great Cormorant” (Okvir za europski plan upravljanja populacijom kormorana) Europske savjetodavne komisije za slatkovodno ribarstvo i akvakulturu (EIFAAC) Organizacije za hranu i poljoprivredu iz travnja 2025.,

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A10-0121/2026),

A. budući da je višegodišnji plan EU-a za ribarstvo Baltičkog mora (Uredba o višegodišnjem planu za Baltičko more), u kontekstu sve većih pritisaka na okoliš ekosustava Baltičkog mora, pomogao u održavanju ribolovnog pritiska u skladu s razinama najvišeg održivog prinosa (MSY); budući da su se, unatoč znatnom smanjenju ribolovnog napora posljednjih nekoliko godina, neki riblji stokovi smanjili zbog kombinacije pritisaka koji prelaze okvire ribolovne aktivnosti, uključujući eutrofikaciju, odobalne elektrane, utjecaj predacije, onečišćenje, degradaciju staništa i promjene ekosustava uzrokovane klimatskim promjenama, što je dovelo do znatnih socioekonomskih posljedica za sektor ribarstva;

B. budući da su ekoregije Baltičkog mora, Keltskog mora i šireg Sjevernog mora 2023. smanjile prosječni ribolovni pritisak ispod razina najvišeg održivog prinosa, pri čemu je ribolovna smrtnost bila redom 54 %, 48 % odnosno 23 % ispod ciljnih vrijednosti najvišeg održivog prinosa, u usporedbi s razinama iz 2003. koje su bile iznad ciljnih vrijednosti; budući da su flote EU-a 2022. provele 267 000 dana u Baltičkom moru, što je smanjenje od 8 % u usporedbi s 2021. i da je to najniža razina od 2013.;

C. budući da su stokovi bakalara u Baltiku i dalje u iznimno lošem stanju i da se poboljšanje ne predviđa u kratkoročnom razdoblju, unatoč tome što je ciljani ribolov zabranjen od 2019.; budući da ICES procjenjuje da će se stokovi bakalara u Baltiku i dalje sporo razvijati, uz trend smanjenja u usporedbi s prethodnim godinama, među ostalim zbog nepovoljnih okolišnih uvjeta; budući da se bakalar i dalje lovi kao „usputni ulov”;

D. budući da stokovi lososa i pastrve nisu obuhvaćeni Uredbom o višegodišnjem planu za Baltičko more; budući da postoje važne međusobne veze između stokova lososa i pastrve te stokova haringe, posebno s obzirom na prehrambene ekosustave; budući da ICES od 2022. savjetuje zaustavljanje svih komercijalnih i rekreacijskih ulova lososa u glavnom bazenu zbog postojanja mješovitog ribolova i zbog toga što se losos lovi iz više riječnih stokova, među ostalim iz ugroženih stokova;

E. budući da mali priobalni ribolov čini 92 % plovila u Baltičkom moru, što čini 7 % ukupne iskrcane mase, ali 22 % iskrcane vrijednosti, pružajući tako velike gospodarske i društvene koristi s obzirom na iznadprosječnu dodanu vrijednost tog segmenta flote; budući da ribarstvo uvelike ovisi o dostupnosti velike riblje biomase u skladu sa zajedničkom ribarstvenom politikom (ZRP) i ribljim stokovima kojima se održivo upravlja, a koji su ključni za gospodarsku održivost sektora;

F. budući da baltička flota za mali priobalni ribolov ima pristup manjim ribolovnim kvotama u usporedbi s većim subjektima, što dovodi do marginalizacije malih segmenata i njihovih ribarskih poduzeća;

G. budući da su u skladu s člankom 17. ZRP „[p]rilikom dodjele ribolovnih mogućnosti koje su im raspoložive […] države članice dužne […] koristiti transparentne i objektivne kriterije uključujući one ekološke, društvene i gospodarske prirode”;

H. budući da se, prema procjenama Znanstvenog, tehničkog i gospodarskog odbora Komisije za ribarstvo (STECF), od pokretanja Uredbe o višegodišnjem planu za Baltičko more bruto dodana vrijednost za male ribare u regiji Baltičkog mora drastično smanjuje, čime se ugrožava sigurnost opskrbe hranom i povećava ovisnost EU-a o uvozu; budući da se zbog nedovoljne opskrbe ribom podrijetlom iz EU-a povećava ovisnost o uvozu iz zemalja izvan EU-a i smanjuje otpornost tržišta; budući da se broj aktivnih ribarskih plovila u Baltičkom moru stalno smanjuje;

I. budući da su jačanje baltičkih obalnih zajednica i potpora lokalnom ribolovu, posebno malom ribolovu, ključni kako bi se smanjila ta ovisnost te osigurala gospodarska i društvena održivost baltičke obale;

J. budući da se pri tekućoj provedbi Uredbe o kontroli ribarstva redovito ažuriraju podaci o ulovu i bruto dodanoj vrijednosti sektora

rekreacijskog ribolova, uključujući morski rekreacijski ribolov[17]; budući da rekreacijski ribolov ima veliku društvenu i gospodarsku vrijednost koja nadilazi monetarnu razinu te da ribolovci mogu doprinijeti naporima za obnovu i zaštitu prirode; budući da rekreacijski ribolov može imati znatan utjecaj na riblje resurse i države članice bi stoga trebale osigurati da se on obavlja na način koji je sukladan s ciljevima ZRP-a; budući da su rekreacijski ribari isto tako legitimni korisnici morskih bioloških resursa;

K. budući da posljednja procjena socioekonomske vrijednosti sektora morskog rekreacijskog ribolova na razini cijelog EU-a datira iz 2017., a njezine preporuke još nisu provedene kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal te aktivnosti s niskim utjecajem kao priznate komponente strategije EU-a za plavo gospodarstvo; budući da se prema dostupnim podacima procjenjuje da od 8 do 10 milijuna građana EU-a sudjeluje u sektoru rekreacijskog ribolova; budući da u regiji Baltičkog mora to predstavlja veliku socioekonomsku aktivnost kojom se stvara gospodarski doprinos od oko 1,5 milijardi EUR i podupire otvaranje više od 14 000 radnih mjesta u ekvivalentu punog radnog vremena;

L. budući da je Baltičko more izvor prihoda i osnova kulturnog identiteta za tisuće obitelji; budući da je ribarstvo dio stoljetne društvene, kulturne i gospodarske baštine te regije; budući da bi se ograničenja ribolova trebala provoditi tako da se ne onemogući vođenje lokalnih obalnih poduzeća koje potrošačima osiguravaju svježu ribu kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe hranom i izbjeglo moguće izumiranje zanimanja povezanih s ribolovom, što bi dovelo do napuštanja obalnih područja;

M. budući da je Baltičko more pogođeno višestrukim pritiscima izazvanima ljudskim djelovanjem, uključujući globalno zagrijavanje, rezidualno onečišćenje, kemijsko streljivo, eutrofikaciju, promjenjive okolišne uvjete i dugoročnu degradaciju, te je posebno osjetljivo zbog batimetrijski plitkog morskog bazena s genetski jedinstvenim vrstama prilagođenima životu u bočatoj vodi s prirodno niskom razinom saliniteta i kisika te zbog ograničene izmjene vode sa Sjevernim morem i snažne vertikalne stratifikacije; budući da ti posebni uvjeti zahtijevaju pristupe upravljanju prilagođene regionalnim posebnostima; budući da se riblji stokovi u Baltičkome moru i dalje smanjuju, među ostalim i zbog tih pritisaka, uključujući neravnoteže broja grabežljivaca, koji su utjecali na prirast, dok je posljednjih nekoliko godina došlo do znatnog smanjenja ribolovnog napora; budući da Komisija uviđa da je potrebno prevladati te

---

17 Uredba (EU) 2023/2842 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. studenoga 2023. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 i o izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1967/2006 i (EZ) br. 1005/2008 te uredbi (EU) 2016/1139, (EU) 2017/2403 i (EU) 2019/473 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu kontrole ribarstva (SL L, 2023/2842, 20.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2842/oj).

dodatne okolišne izazove kako bi se pružila potpora obnovi i dugoročnoj stabilnosti;

N. budući da višestruki istodobni pritisci, uključujući ribolovnu aktivnost, poljoprivredu, otjecanje iz šumskih područja, eutrofikaciju, iscrpljivanje kisika, kemijsko onečišćenje i sve veće populacije morskih grabežljivaca, zajedno s ispuštanjem otpadnih voda, stavlja veliki pritisak na ekosustav zbog obogaćivanja hranjivim i organskim tvarima i poremećaja prehrambene mreže; budući da to utječe na ribarstvo u cijeloj ekoregiji Baltičkog mora; budući da je postignut napredak u smanjenju unosa hranjivih i opasnih tvari, ali da zajednički utjecaj i dalje utječe na riblje stokove, opstanak ličinki i mlade ribe te da je u tom pogledu potrebno uložiti više napora u svim sektorima koji tome doprinose;

O. budući da su odobalne vjetroelektrane među najbrže rastućim industrijama na moru, a prognoze predviđaju znatno povećanje kapaciteta; budući da odobalne vjetroelektrane donose kako koristi, kao što je pružanje skloništa za riblje vrste, tako i rizike za biološku raznolikost ovisno o fazi izgradnje, lokaciji i dizajnu;

P. budući da se postojeće zakonodavstvo EU-a prvotno pokazalo uspješnim u smanjenju razina dušika u vodama EU-a i doprinosu postizanju ciljeva Okvirne direktive o morskoj strategiji, koji uključuju smanjenje eutrofikacije izazvane ljudskim djelovanjem, posebno njezinih negativnih učinaka;

Q. budući da učinci zagrijavanja morske vode zbog globalnih klimatskih promjena, koje pogoršavaju kopnene aktivnosti, posebno brzo djeluju u Baltičkome moru jer se Baltičko more zagrijava dvostruko brže od prosjeka za globalne oceane te se očekuje da će dovesti do daljnjih dalekosežnih i uglavnom nepoznatih posljedica, uključujući smanjenje kisika i kontinuirane poremećaje u budućim reproduktivnim ciklusima ribljih populacija i njihovoj raspodjeli;

R. budući da je važno da Komisija i države članice u potpunosti provedu cjelokupno relevantno zakonodavstvo EU-a u Baltičkom moru i poboljšaju provedbu akcijskog plana HELCOM-a u okviru regionalne konvencije o moru kako bi se riješio problem propadanja ekosustava u Baltičkom moru;

S. budući da su države članice, određivanjem ukupnog dopuštenog ulova za 2026., učinkovito uravnotežile održivost okoliša sa socioekonomskom održivošću, održavajući minimalnu razinu aktivnosti uz nastavak pružanja potpore oporavku ribljih stokova; budući da se neki baltički riblji stokovi pogoršavaju unatoč golemim smanjenjima ribolovnog napora; budući da se Okvirnom direktivom o pomorskoj strategiji od država članica zahtijeva postizanje dobrog stanja okoliša putem uravnotežene prehrambene mreže i zdravih stokova te rješavanje problema onečišćivača, eutrofikacije, invazivnih vrsta, morskog otpada i zagađenja od proizvodnje električne

energije, uključujući podvodnu buku i klimatske promjene;

T. budući da za Baltičko more Komisija, nakon što dobije savjet ICES-a, predlaže, a države članice utvrđuju, kvote za usputni ulov, iako ICES savjetuje „nultu stopu ulova”;

U. budući da postojeća pravila o fleksibilnosti iz godine u godinu, kako su utvrđena u ZRP-u, utječu na održivo upravljanje kvotama; budući da je Vijeće u nekim slučajevima odlučilo ne koristiti tu mogućnost zbog kritičnog stanja stokova; budući da su za Baltičko more potrebne smjernice, posebno kad je riječ o stokovima u kritičnom stanju;

V. budući da su netočno izvješćivanje ili svaki primjer neusklađenosti tekući problemi u ribarstvu u Baltičkom moru te bi ih na odgovarajući način trebalo riješiti provedbom revidirane Uredbe o kontroli ribarstva;

W. budući da i dalje postoje praktični izazovi koji stoje na putu učinkovitoj provedbi obveze iskrcavanja u Baltičkom moru; budući da države članice moraju djelovati u skladu s odredbama ZRP-a i Uredbe o kontroli ribarstva, uključujući njezine odredbe o daljinskom elektroničkom praćenju;

X. budući da utvrđivanje ribolovnih kvota za samo jednu godinu otežava gospodarsko i investicijsko planiranje kao i planiranje zapošljavanja u sektoru ribarstva; budući da bi višegodišnji okvir za donošenje odluka koji se temelji na najboljim dostupnim znanstvenim savjetima omogućio stabilnije upravljanje;

Y. budući da baltičkoj obalnoj pliskavici prijeti izumiranje i da je preostalo samo nekoliko stotina tih sisavaca u središnjem dijelu Baltičkog mora[18]; budući da je ta vrsta i dalje ugrožena zbog usputnog ulova, onečišćenja okoliša, smanjenja plijena i uznemiravanja podvodnom bukom;

Z. budući da mala plava riba ima ključnu ulogu za morske prehrambene mreže i ekosustave Baltičkog mora;

AA. budući da je ribolov za proizvodnju ribljeg brašna i ribljeg ulja odobren u regiji Baltičkog mora 1995., kada su iznimke prvotno bile dopuštene samo „pod uvjetom da takav ribolov ne uključuje rizik od nepopravljive ekološke štete”, kako je navedeno u Ugovoru između država članica Europske unije i Kraljevine Norveške, Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske o pristupanju Kraljevine Norveške, Republike Austrije, Republike Finske i Kraljevine Švedske Europskoj uniji[19];

---

18 https://helcom.fi/wp-content/uploads/2025/06/Red-List-II-species-2025.pdf.

19 SL C 241, 29.8.1994., str. 9.

AB. budući da su mnoge države članice na Baltičkome moru uvele pojedinačne prenosive sustave kvota dostupne u okviru ZRP-a; budući da je to pogodovalo velikim subjektima; budući da utjecaj na strukturu stokova u prvom redu ovisi o korištenim alatima i ribolovnim tehnikama;

AC. budući da je učinkovitost Uredbe o višegodišnjem planu za Baltičko more, kad je riječ o postizanju njezinih sveobuhvatnih ekoloških i socioekonomskih ciljeva, vrlo ograničena; budući da su neuspjeh u obnavljanju ribljih stokova iznad referentnih razina, slaba integracija aspekata ekosustava i nedovoljna primjena preventivnog pristupa pri postavljanju kvota onemogućili napredak; budući da je nedostatak holističkih pristupa politikama dodatno zakomplicirao napore da se izbjegne daljnja degradacija Baltičkog mora i poveća njegova otpornost; budući da je ostvarena mala dodana vrijednost u pogledu regionalne suradnje, pokrenut mali broj zajedničkih preporuka država članica i da se odredbe o regionalizaciji pravila EU-a o ribarstvu ne koriste za prilagodbu mjera upravljanja specifičnostima Baltičkog mora; budući da su angažman i suradnja sa svim relevantnim dionicima bili nedovoljni;

AD. budući da su procjene određenih pojedinačnih vrsta i znanstveni savjeti u kontekstu specifičnih i dinamički promjenjivih okolišnih uvjeta u Baltičkom moru doveli do strukturnog precjenjivanja reproduktivne sposobnosti stoka i ukupne veličine stoka, što je uvelike utjecalo na resurse i upravljanje te operativne kapacitete baltičkog sektora ribarstva i što upućuje na potrebu za pristupom koji je prilagođen specifičnom morskom bazenu;

AE. budući da Komisija u svojim zahtjevima za savjetovanje o Baltičkom moru upućenima ICES-a dosad nije tražila da se razmotre okolišni čimbenici, uključujući manjak kisika ili dostupnost hrane, koji bi mogli utjecati na stanje stokova, niti je u njima u dovoljnoj mjeri istaknuta potreba da se razmotre rizici; budući da bi zahtjeve trebalo stalno poboljšavati, uključujući to da ICES bolje obavješćuje o nesigurnosti podataka, kako bi se bolje odrazila kvaliteta procjena;

AF. budući da genetska struktura populacija i podpopulacija stokova koji se iskorištavaju u komercijalne svrhe nije u potpunosti poznata i da bi je ICES trebao dodatno istražiti, primjerice pozivima na dostavu podataka državama članicama na Baltičkom moru, kako bi se poboljšala baza znanja o relevantnim populacijskim strukturama u regiji;

AG. budući da je ICES u rujnu 2025., zajedno s Glavnom upravom Komisije za pomorstvo i ribarstvo, izjavio da za Baltičko more „tradicionalno ujednačeno upravljanje jednom vrstom više nije dovoljno za suočavanje s utvrđenom složenom situacijom”;

AH. budući da HELCOM izrađuje karte rizika za okoliš koje obuhvaćaju područja koja su posebno osjetljiva na eutrofikaciju, anoksiju i

toksične sedimente na dnu i kojima se pružaju informacije o prioritetima u pogledu uspostave zaštićenih područja i mogućeg uvođenja razdoblja zabrane ribolova;

AI. budući da je znanstvene savjete za Baltičko more potrebno poboljšati kako bi se spriječilo precjenjivanje veličine i produktivnosti stokova, neopravdana ograničenja ulova i nesigurnost poslovanja;

AJ. budući da su, u skladu s člankom 43. stavkom 3. UFEU-a, odluke o utvrđivanju ukupnih dopuštenih ulova i drugih ribolovnih mogućnosti u isključivoj nadležnosti Vijeća, a time i država članica; budući da se u tim odlukama moraju u potpunosti uzeti u obzir najnoviji znanstveni podaci i raznolikost okolišnih uvjeta u regiji Baltičkog mora;

AK. budući da neke zemlje izvan EU-a, uključujući Kanadu, Novi Zeland i Australiju, primjenjuju različite znanstveno utemeljene sustave upravljanja s različitim stupnjevima opreza u usporedbi s EU-om;

AL. budući da su dobro povezana zaštićena morska područja kojima se učinkovito upravlja korisni alati za ublažavanje klimatskih promjena, kao i za postizanje širih ciljeva poput bioraznolikosti, otpornosti i zdravlja ekosustava; budući da se obnovom obalnih ekosustava vegetacije kao što su plimne močvare i livade morskih cvjetnica (obalni ekosustavi plavog ugljika) može doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena kroz povećano skladištenje ugljike;

AM. budući da se članak 5. višegodišnjeg plana za Baltičko more o odlukama o ukupnom dopuštenom ulovu, tehničkim pravilima i korektivnim mjerama ne provodi u dovoljnoj mjeri; budući da mjere poduzete „kako bi se osigurao brz povratak dotičnog stoka na razine iznad onih koje mogu proizvesti najviši održivi prinos” nisu postigle svoju svrhu;

AN. budući da je Uredba o višegodišnjem planu za Baltičko more zamišljena kao fleksibilan okvir koji treba prilagoditi u skladu s regionaliziranim pristupom, no da su takve promjene imale ograničen uspjeh, u određenoj mjeri i zbog ograničene provedbe relevantnog zakonodavstva;

AO. budući da se u nekoliko uredbi EU-a na koje se upućuje u Uredbi o uspostavi višegodišnjeg plana za Baltičko more navodi kako izbjeći rizike i procijeniti zdrave stokove i komponente ekosustava;

AP. budući da zimski ribolov pelagijskih vrsta u Baltičkom moru tijekom razdoblja njihova intenzivnog rasta i čuvanja energije prije mrijesta smanjuje reproduktivnu sposobnost stokova jer ženke bez odgovarajuće prehrane proizvode sve manji broj i sve manje razvijena jaja, što ograničava reproduktivni uspjeh i otežava oporavak populacije;

AQ. budući da se u izvješću o vlastitoj inicijativi Parlamenta pozvalo na

pragmatičan i uravnotežen pristup zaštićenim morskim područjima, priznajući njihovu raznolikost u pogledu veličine, vrsta i ciljeva očuvanja, naglasila potreba za izbjegavanjem univerzalnog pristupa i istaknulo da se u takvim politikama mora pažljivo razmotriti socioekonomski učinak na obalne zajednice, da se politike moraju temeljiti na najboljim dostupnim znanstvenim dokazima na pojedinačnoj osnovi te da je potrebno osigurati aktivno sudjelovanje ribara u osmišljavanju zaštićenih morskih područja i upravljanju njima;

AR. budući da se u sustavu donošenja odluka EU-a o ukupnom dopuštenom ulovu trenutačno razlikuje upravljanje ciljnim vrstama od potreba za zaštitom drugih vrsta uz istodobno nastojanje da se primijeni predostrožni pristup kako bi se postiglo i održalo zdravo stanje ekosustava;

AS. budući da je funkcionalni ekosustav dobro definiran u Okvirnoj direktivi o morskoj strategiji i da je za njega potrebno da se svi elementi morskih prehrambenih mreža, u mjeri u kojoj su poznati, javljaju u normalnoj brojnosti i raznolikosti te na razinama koje mogu osigurati dugoročnu brojnost vrsta i očuvanje njihove pune reproduktivne sposobnosti, kako je utvrđeno u Prilogu I. toj Direktivi;

AT. budući da UNEP definira upravljanje temeljeno na ekosustavu kao „upravljanje ljudskim aktivnostima i njihovim učincima na ekosustave i prirodne resurse na temelju razmatranja cijelog ekosustava”;

AU. budući da se pripremne rasprave o odlukama o ukupnom dopuštenom ulovu održavaju na Forumu za ribarstvo Baltičkog mora (BALTFISH); budući da regionalizacija omogućuje fleksibilno upravljanje morskim bazenima EU-a; budući da BALTFISH može predložiti „zajedničke preporuke” u pogledu posebnih mjera koje bi trebalo pojednostaviti;

AV. budući da dugoročna održivost baltičkog ribarskog sektora ovisi o integraciji okolišnih, gospodarskih i društvenih ciljeva, osiguravajući da se mjerama upravljanja štite zaposlenost, regionalna kohezija i opskrba hranom u obalnim područjima; budući da regionalno i lokalno znanje, uključujući znanje ribara i obalnih zajednica, predstavlja ključnu komponentu učinkovitog upravljanja;

AW. budući da se u raznim izvješćima o politikama i znanstvenim izvješćima ističe potreba za poboljšanim i dosljednijim pristupom donošenju odluka i primjenom potpuno holističkog pristupa; budući da je u ministarskoj izjavi[20] s konferencija „Naš Baltik” istaknut cilj zauzimanja takvog pristupa situaciji u Baltičkom moru; budući da su konkretni rezultati tih konferencija i izjave ograničeni, posebno u

---

20 https://commission.europa.eu/document/download/486161f4-241f-4388-b10e-22f4711acd16_en?filename=ministerial_declaration_our_baltic_conference.pdf.

pogledu napretka u provedbi zakonodavstva o zaštiti okoliša;

AX. budući da je cilj Europskog pakta o oceanima, kojim se najavljuje predstojeći zakonodavni prijedlog Akta o oceanima, pružiti holistički okvir za pojašnjenje međusobne povezanosti i prioriteta postojećih politika o oceanima;

AY. budući da Komisija i države članice nisu poduzele dostatne mjere za zaštitu i obnovu ekosustava Baltičkog mora s obzirom na dodatne prijetnje kao što su onečišćenje, eutrofikacija i klimatske promjene; budući da su ti pritisci prekogranične i kumulativne prirode te stoga zahtijevaju koordinirano djelovanje na međunarodnoj razini i na razini EU-a; budući da prijelaz na gospodarske aktivnosti s niskim učinkom i niskim emisijama ugljika može doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama;

AZ. budući da su prirodni grabežljivci dio baltičkog ekosustava; budući da u Baltičkom moru raste populacija određenih zaštićenih vrsta kao što su čunjasti tuljan (*Halichoerus grypus*) i kormorani (*Phalacrocorax carbosinensis*); budući da tuljani i kormorani mogu znatno utjecati na preživljavanje mladog bakalara, posebno bakalara u zapadnom Baltiku, kao i na akvakulturu i ribolovni alat; budući da znanstveni dokazi pokazuju da oni uglavnom imaju lokalizirani učinak na određene vrste i stokove riblje populacije; budući da se u obzir moraju uzeti svi čimbenici koji utječu na populacije riba kako bi se obnovili riblji stokovi u Baltičkome moru; budući da bi pristup upravljanju ribarstvom temeljen na ekosustavu također trebao uključivati okolišne čimbenike; budući da rješavanje pitanja tih interakcija zahtijeva ciljane i učinkovite mjere upravljanja utemeljene na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama i dijalogu sa svim dionicima; budući da je Parlament prilikom donošenja europskog plana upravljanja populacijom kormorana, usmjerenog na ublažavanje rastućeg utjecaja kormorana na riblje stokove, ribarstvo i akvakulturu, iznio niz potencijalnih mjera za rješavanje stalnih izazova koje predstavljaju populacije kormorana;

BA. budući da Komisija ocjenjuje režim Europske unije u vezi s tuljanima; budući da je tijekom javnog savjetovanja Komisije izraženo snažno protivljenje stavljanju na tržište proizvoda od tuljana kao i zabrinutost zbog lova na tuljane[21];

BB. budući da od kraja Drugog svjetskog rata deseci tisuća tona konvencionalnog i kemijskog oružja koje sadržava opasne tvari, uključujući sredstva za kemijsko ratovanje kao što su sumporni iperit, suzavac i paralitičko-konvulzivna sredstva, uslijed progresivne korozije postupno ispuštaju opasne kemikalije u morski okoliš, što dovodi do njegova onečišćenja, oštećenja ekosustava i gubitka bioraznolikosti te predstavlja prijetnju za zdravlje ljudi i gospodarske

---

21 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14031-Trade-in-seal-products-fitness-check-of-EU-rules/public-consultation_hr.

aktivnosti koje ovise o moru, uključujući ribarstvo, prijevoz, vađenje sirovina i razvoj morske energije;

BC. budući da bi svako istjecanje iz objekata za skladištenje kemikalija moglo dovesti do brzog onečišćenja velikog dijela Baltičkog mora, a sanacija bi nadmašila sposobnosti pojedinih zemalja i zahtijevala koordinirani odgovor EU-a;

BD. budući da je za sanaciju morskog dna Baltičkog mora, uključujući uklanjanje kemijskog oružja, otrovnog tereta i radioaktivnih tvari, potreban dugoročan i financijski siguran plan na razini EU-a;

BE. budući da je održivo upravljanje ribljim stokovima u Baltičkom moru složeno pitanje dijelom i zbog toga što Rusija ne dostavlja podatke, čime se povećava znanstvena nesigurnost i otežava učinkovito upravljanje ribarstvom;

BF. budući da Rusija jednostrano odlučuje o kvotama, zanemaruje znanstvene savjete i kontinuirano postavlja kvote iznad najvišeg održivog prinosa, čime potencijalno ugrožava oporavak ribljih stokova u Baltičkome moru;

BG. budući da se aktivnost takozvane ruske flote u sjeni povećala od početka ruske ratne agresije na Ukrajinu; budući da ta flota upravlja zastarjelim plovilima koja ne zadovoljavaju sigurnosne standarde i koja se upotrebljavaju za prijevoz sirove nafte i naftnih derivata preko Baltičkog mora, uz minimalno poštovanje sigurnosnih, okolišnih i regulatornih standarda, te predstavlja ozbiljan rizik za morski okoliš i regionalno ribarstvo zbog starenja i lošeg održavanja njezinih plovila te također izaziva zabrinutost u pogledu ribarstva, imajući u vidu potreban oporavak ribljih stokova u Baltičkom moru, i opće sigurnosti Baltičkog mora, pri čemu postoji mogućnost katastrofalnih posljedica u slučaju izlijevanja nafte koje bi mogle utjecati na sve zemlje u regiji;

Hitne mjere

1. poziva Komisiju i Vijeće da osiguraju učinkovitu upotrebu svih postojećih dostupnih pravnih i upravljačkih alata, uključujući ciljane mjere na temelju znanstveno utemeljenog pristupa kao i učinkovitog savjetovanja s dionicima, kako bi se spriječilo daljnje smanjenje ribljih stokova u Baltičkom moru;

2. poziva Komisiju da zajedno s državama članicama procijeni kako se promijenila raspodjela kvota među segmentima flote u Baltičkom moru i da utvrdi postoji li uzročno-posljedična veza između pritiska na resurse i nacionalnih politika raspodjele ribolovnih mogućnosti;

3. potiče Komisiju i države članice da pri provedbi Uredbe o višegodišnjem planu za Baltičko more prijeđu na fazu oporavka i obnove ribljih stokova, poduzimajući mjere i djelovanja na temelju najboljih dostupnih znanstvenih savjeta, kao i poduzimajući druge

moguće međusobno povezane mjere povezane s drugim zakonodavstvom EU-a ili nacionalnim zakonodavstvom, kako bi se uklonili svi stresori za riblje stokove; poziva Komisiju i države članice da pri provedbi navedene faze oporavka i obnove razmotre korektivne mjere koje se temelje na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama, kao što je obustava ciljanog ribolova za neke stokove u Baltičkom moru, kako je predviđeno u višegodišnjem planu, izbjegavajući mjere koje bi mogle ugroziti socioekonomsku stabilnost obalnih zajednica, kako bi se osiguralo da ribolovne aktivnosti za ljudsku potrošnju ostanu održive;

4. poziva na mobilizaciju socijalne i financijske potpore, uključujući potporu pogođenim zajednicama, lokalna ulaganja, privremene naknade i prijelaznu pomoć za ribare u skladu s pravilima EU-a, kako bi se spriječile nepotrebne teškoće i očuvala kulturna baština; napominje da se privremenim mjerama rješavaju neposredna okolišna pitanja, ali da su mehanizmi za trajni prestanak ribolovnih aktivnosti osmišljeni kako bi se ribolovni kapacitet dugoročno prilagodio ribolovnim mogućnostima; stoga poziva na jasno razdvajanje privremenog i trajnog prestanka u programima potpore; potvrđuje da mala i srednja ribarska poduzeća iz baltičke regije nisu primila odgovarajuću financijsku naknadu za gubitke nastale nakon zabrane ciljanog ribolova bakalara 2019.; poziva Komisiju da uspostavi namjenski fond za oporavak i tranziciju baltičkog ribarstva kako bi se poduprlo restrukturiranje flote, modernizaciju tehnologije, nadoknadu gubitaka uzrokovanih zabranama ribolova pojedinačnih vrsta te očuvanje obalnih ribarskih zajednica i njihove kulturne baštine;

5. naglašava da se u svim mjerama za oporavak stokova moraju uzeti u obzir jedinstveni hidrološki i kemijski uvjeti u Baltičkom moru, kao poluzatvorenog bočatog mora koje karakteriziraju ograničena izmjena vode, anoksična područja i trajno onečišćenje sedimenta, što je specifično za taj bazen i nije usporedivo s drugim morskim bazenima EU-a;

6. poziva Vijeće da utvrdi ukupni dopušteni ulov koji je u potpunosti u skladu s predostrožnim pristupom, uzimajući u obzir ranjivost ekosustava Baltičkog mora, socioekonomske čimbenike i spore stope oporavka stokova, kao i znanstvenu neizvjesnost savjeta; poziva Komisiju da pri evaluaciji postojećeg višegodišnjeg plana pažljivo razmotri socioekonomske aspekte; ističe potrebu za uravnoteženim pristupom između okolišnih i socioekonomskih čimbenika, kako je utvrđeno u članku 2. Uredbe o zajedničkoj ribarstvenoj politici;

7. naglašava da bi utvrđivanje višegodišnjih kvota na temelju najboljih dostupnih znanstvenih podataka moglo osigurati vrijeme za oporavak morskih ekosustava u Baltičkom moru i pružiti poduzećima stabilnost koja im je potrebna za planiranje ulaganja, održavanje razine zaposlenosti i održavanje lučke infrastrukture te poduprijeti generacijsku obnovu u sektoru ribarstva; ističe da dugotrajna

regulatorna nestabilnost dovodi do smanjenja ulaganja, gubitka proizvodnih kapaciteta i nestanka obiteljskih ribarskih poduzeća, što predstavlja nepovratan socioekonomski gubitak za baltičke obalne zajednice; naglašava da bi razvoj takvih mjera upravljanja trebao uključivati djelotvorno, pravodobno i sustavno savjetovanje s dionicima;

8. poziva države članice i Komisiju da, uzimajući u obzir nedostatke Uredbe o višegodišnjem planu za Baltik u smislu postizanja njezinih okolišnih i socioekonomskih ciljeva, razmotre pokretanje mjera u skladu s člancima 12. i 13. ZRP-a kad god najbolji dostupni znanstveni savjeti upućuju na potrebu za takvim mjerama te da se pripreme za djelovanje analizom troškova i koristi zatvaranja relevantnog ribolova, među ostalim za rekreacijski ribolov, navodeći izgubljene prihode, sredstva za život, sigurnost opskrbe hranom i buduće troškove nedjelovanja;

9. poziva na sprečavanje nepopravljive ekološke štete za populacije haringi i papalina u Baltičkom moru kako bi se osigurala dugoročna održivost priobalnog i malog ribolova usmjerenog na te vrste i zaštitile morske prehrambene mreže; smatra da se, na temelju znanstvenih savjeta, moraju hitno razmotriti stanke radi oporavka predmetnih stokova sve dok znanstveni dokazi ne pokažu jasan i kontinuiran oporavak stokova;

10. u tom pogledu ističe da, kako bi bile što učinkovitije, korektivne mjere zahtijevaju odgovarajuće sudjelovanje dionika i moraju se temeljiti na najboljim dostupnim znanstvenim spoznajama kako bi se postigli njihovi ciljevi; nadalje ističe mogućnost uspostave znanstveno utemeljenih područja za oporavak ribljih stokova i privremenih zabrana ribolova u Baltičkome moru, s naglaskom na agregacijska područja za zimu i prije mriještenja kako bi se održao stabilan prirast i zdrava dobna struktura, kao i pasivne i aktivne mjere obnove, među ostalim u mrijestilištima i rastilištima, u skladu s odredbama relevantnog zakonodavstva EU-a o okolišu; ističe da je važno takve mjere popratiti odgovarajućom i pravodobnom naknadom, u skladu s relevantnim odredbama EU-a;

11. podsjeća na obveze i ciljeve EU-a u pogledu pokrivenosti područja i djelotvornosti zaštićenih morskih područja; potiče pravilnu provedbu djelotvornih mjera upravljanja u postojećim zaštićenim morskim područjima u Baltičkom moru, kao i određivanje dodatnih zaštićenih morskih područja u skladu s preuzetim obvezama EU-a; ističe da bi se to određivanje trebalo temeljiti na znanstvenim procjenama kritičnih staništa ili područja mriještenja; ističe potrebu za djelotvornim mjerama upravljanja u kombinaciji s pilot-projektima za selektivne ribolovne alate s malim utjecajem na okoliš nadahnutima uspješnim inicijativama u Sjevernom moru i Skagerraku;

12. ističe važnost očuvanja održivog malog ribolova s ograničenim iskrcajima u regiji, što bi im omogućilo da rade tijekom faza obnove;

podsjeća na relevantne odredbe revidirane Uredbe o kontroli ribarstva te na njihovu potpunu i djelotvornu provedbu; naglašava da je to ribarstvo ključno za egzistenciju, otpornost tradicionalnih lanaca opskrbe i očuvanje radnih mjesta u obalnim ribarskim zajednicama te da ima posebnu društvenu i kulturnu vrijednost; ističe da jačanje tog ribarstva može dovesti do veće dodane vrijednosti za lokalna gospodarstva; ističe važnost triju stupova održivog razvoja u skladu s člankom 2. ZRP-a;

13. poziva Komisiju i države članice da prednost daju poboljšanju socioekonomske situacije malih priobalnih ribara; ističe važnost ribolovnih mogućnosti i ribolovnih zona u obalnim područjima za male ribare; ističe da države članice ta poboljšanja mogu ostvariti dodjelom svojih nacionalnih kvota u skladu s člankom 17. ZRP-a, kao i ulaganjima u selektivne ribolovne alate s malim utjecajem na okoliš; nadalje, poziva Komisiju i države članice da procijene i po potrebi uvedu pravila diferenciranog pristupa za ribarstvo u Baltičkom moru na temelju duljine plovila i vrste alata, posebno kako bi se ograničio konkurentski pritisak velikih industrijskih plovila na mala i srednja obiteljska poduzeća i obalne zajednice;

14. poziva države članice i Komisiju da dodatno ojačaju provedbu obveze iskrcavanja kako bi se riješio problem nezakonitog odbacivanja ulova u Baltičkome moru, prepoznajući potrebu za izvedivim mjerama, kako bi se podržala selektivnost i smanjio neželjeni ulov, te da provedu relevantne odredbe o tom pitanju u skladu sa ZRP-om i Uredbom o kontroli ribarstva;

15. ističe ulogu Europskog pakta o oceanima u poticanju holističkog pristupa i regenerativnog i održivog plavoga gospodarstva u Baltičkome moru, s ciljanim mjerama za obnovu ribljih stokova i smanjenje pritisaka na okoliš; napominje da je za provedbu ciljeva Pakta o oceanima i Kompasa konkurentnosti potrebna odgovarajuća financijska potpora za razvoj otpornog pomorskog gospodarstva koje bi bilo dugoročno održivo, kao i za poticanje inovacija, modernizacije, dekarbonizacije i digitalizacije;

16. poziva Komisiju i države članice da smanje administrativno opterećenje i osiguraju bolju koordinaciju među politikama kako bi se ojačala otpornost, konkurentnost i dugoročna održivost regije Baltičkog mora s obzirom na ekološke i tržišne izazove;

17. poziva Komisiju da kao čuvarica Ugovora djeluje u skladu s Ugovorima u slučajevima kada Vijeće i države članice krše pravila EU-a, primjerice pravila višegodišnjeg plana za Baltičko more;

18. poziva države članice da osiguraju potpunu i djelotvornu provedbu Uredbe EU-a o kontroli ribarstva, među ostalim odredbi za rješavanje problema pogrešnog izvješćivanja o ulovu i poboljšanje točnosti i pouzdanosti izvješćivanja o ulovu u regiji;

Unapređenje znanstvenih savjeta

19. ističe da je važno da se upravljanje ribarstvom temelji na najboljim dostupnim znanstvenim savjetima, kao i ključnu ulogu ICES-a u osiguravanju znanstvene usklađenosti, ali i važnost znanja koje posjeduju sami ribari; naglašava važnost neovisnosti ICES-a; poziva države članice i Komisiju da osiguraju da ICES-u budu dostupni potrebni ažurirani znanstveni podaci o ribolovu, kako bi ICES nastavio poboljšavati svoje savjete i osigurao pravodobnu dostupnost visokokvalitetnih znanstvenih procjena; poziva Komisiju da sve svoje zahtjeve za znanstvene savjete koje pošalje ICES-u učini javno dostupnima i da omogući javni dijalog;

20. potiče Komisiju da odmah zatraži od ICES-a da u svojim razmatranjima o memorandumu o razumijevanju dodatno razvije savjete usmjerene na više vrsta koji se temelje na ekosustavu, kao i savjete o oporavku stokova, prepoznajući ekološku varijabilnost i interakcije na razini prehrambene mreže, da istraži upotrebu referentnih točaka koje se temelje na ekosustavu i podataka o ribolovnoj smrtnosti u skladu s ekosustavom prilagođenih Baltiku i interakciji specifičnih vrsta te da uključi i komplementarne pokazatelje koji se temelje na drugim relevantnim pravilima EU-a kao što je Okvirna direktiva o morskoj strategiji, primjerice kako bi se uključili pokazatelji za velike ribe te pokazatelji po veličini i dobnoj raspodjeli; ističe da bi svi takvi savjeti trebali ostati transparentni i predvidljivi za sektor te bi se u njima trebalo izbjeći precjenjivanje koje bi potom dovelo do neopravdanih ograničenja ulova i poslovne nesigurnosti;

21. poziva Komisiju da, u slučaju Baltičkog mora, od ICES-a zatraži savjete o zaštitnim rezervama povezanima s nesigurnošću znanstvenih savjeta, kao i nesigurnošću prirasta i putanje biomase, kao i savjete o učincima nekorištenja rasponâ iznad najvišeg održivog prinosa i svim relevantnim posljedicama, izbjegavajući kruta ili automatska smanjenja kojima se zanemaruje socioekonomska stvarnost; naglašava da je najviši održivi prinos i dalje važan alat za prilagodljivo i odgovorno upravljanje; nadalje poziva Komisiju da od STECF-a zatraži relevantne socioekonomske analize za Baltičko more;

22. poziva Komisiju da sve procjene stokova koje se upotrebljavaju za provedbu zakonodavstva EU-a temelji na referentnim razinama biomase (B_{MSY}), što je odraženo u ciljevima iz članka 3. stavka 1. Uredbe o uspostavi višegodišnjeg plana za Baltičko more i članka 2. stavka 2. ZRP-a;

23. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da upravljanje ribljim stokovima u Baltičkom moru uključuje ciljeve za obnovu prirodne veličine i dobne raspodjele populacija, u skladu s člankom 2. stavkom 5. točkom (j) ZRP-a koji upućuje na članak 1. stavak 1. Okvirne direktive o morskoj strategiji, kako bi se potvrdilo da su zdrave demografske strukture ključne za reproduktivnu sposobnost, otpornost stokova i stabilnost ekosustava; potiče razvoj pokazatelja

za praćenje i selektivnijih ribolovnih praksi razvijenih u suradnji sa sektorom, a kojima se može smanjiti sustavno uklanjanje veće i starije ribe i bolje zaštititi potencijal za prirast stoka;

24. poziva Komisiju da u svrhu provedbe prava EU-a, uključujući Uredbu o višegodišnjem planu za Baltičko more, zatraži znanstveni savjet od ICES-a pri kojem se uzimaju u obzir relevantni stresori za okoliš i ekosustave u Baltičkom moru; smatra da bi se u tim savjetima trebali jasno istaknuti i odraziti, među ostalim čimbenicima, rizici povezani s trenutačnim stanjem okoliša, interakcija kopna i mora, povećana neizvjesnost zbog klimatskih promjena te učinak interakcija vrsta, uključujući relevantne populacije grabežljivaca; naglašava da bi svaki savjet također trebao biti popraćen jasno naznačenom razinom nesigurnosti;

25. poziva Komisiju da se savjetuje s ICES-om u okviru postojećeg memoranduma o razumijevanju kako bi potaknula redovito ažuriranje njihovih tehničkih smjernica za pravila kontrole ulova i daljnje poboljšanje metoda procjene stokova na temelju neovisnih znanstvenih kriterija; napominje da je važno da ICES pri pružanju savjeta Komisiji ili državama članicama na Baltičko more primjenjuje najnovije pristupe te da oni i dalje budu znanstveno utemeljeni i usklađeni s pravnim okvirom EU-a za ribarstvo; prepoznaje da je to unutarnji postupak ICES-a;

26. poziva Komisiju i države članice da pokrenu sveobuhvatno genetsko mapiranje populacije određenih vrsta koje se iskorištavaju u komercijalne svrhe u Baltičkome moru, uključujući haringu i papalinu, kao i drugih vrsta koje se iskorištavaju u komercijalne svrhe, na temelju najboljih dostupnih znanstvenih spoznaja, te da dopune savjete utemeljene na dokazima radi donošenja informiranijih odluka o ribolovnim mogućnostima i tehničkim mjerama; naglašava da ICES mora u potpunosti validirati i takve genetske podatke i integrirati ih u dugoročne modele procjene stokova prije nego što se počnu koristiti u svrhe upravljanja;

27. poziva Komisiju i države članice da uoči donošenja odluka o upravljanju ribarstvom u regiji poboljšaju dostupnost i kvalitetu podataka o kriterijima dobi i veličine za predmetne stokove; ističe da bi poboljšano prikupljanje podataka o tim parametrima trebalo poduprijeti integraciju deskriptora 3. kriterija 3. (D3C3) iz Okvirne direktive o pomorskoj strategiji, kako je propisano člankom 3. stavkom 3. višegodišnjeg plana za Baltičko more;

28. poziva Komisiju da zatraži od ICES-a da izradi detaljnu znanstvenu analizu trenutačnog pristupa EU-a upotrebi znanstvenih savjeta za Baltičko more; nadalje poziva Komisiju da osigura da zatraženi savjeti o razinama ulova u potpunosti odražavaju sve relevantne pravne zahtjeve i ciljeve politike, uključujući ciljeve ZRP-a utvrđene u članku 2.; ističe da je važno da Komisija riješi eventualne nedostatke i navede konkretne mjere o tome kako se trenutačno dostupni savjeti

o ribolovnim mogućnostima mogu iskoristiti na dovoljno oprezan način kako bi se ispunili svi relevantni pravni zahtjevi i ciljevi;

29. potiče Komisiju i Vijeće da osiguraju da utvrđivanje ukupnog dopuštenog ulova bude transparentno i utemeljeno na najboljim dostupnim znanstvenim savjetima i znanju, u skladu s ciljevima Uredbe o višegodišnjem planu za Baltičko more i ZRP-a te u skladu sa savjetima za više vrsta koji se temelje na ekosustavu, a da se pri tome uzimaju u obzir interakcije između ribarstva i dugoročne socioekonomske stabilnosti obalnih zajednica;

30. poziva Komisiju i države članice da uzmu u obzir relevantan međunarodni rad i definicije, uključujući one UNEP-a, pri daljnjem razvoju razumijevanja upravljanja temeljenog na ekosustavu unutar postojećeg pravnog okvira EU-a, primjerice o funkcionalnim ekosustavima kako je navedeno u članku 5. stavku 5. točki (a) Okvirne direktive o morskoj strategiji;

Ostali čimbenici koji utječu na ribarstvo u Baltičkom moru

31. traži od Komisije da izradi znanstveno utemeljen, koordiniran i međusektorski plan kojim se rješavaju ključni stresori koji utječu na Baltičko more, uz istodobno osiguravanje uključivog upravljanja i prostornog planiranja morskog područja, u suradnji sa svim relevantnim dionicima;

32. poziva Komisiju da iskoristi tu priliku kako bi u okviru predstojećeg zakonodavnog prijedloga Akta o oceanima poboljšala koordinaciju politika i dosljednu provedbu politika povezanih s morima i vodom;

33. poziva na učinkovite mjere za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu njima kako bi se pravodobno odgovorilo na rizike povezane s klimom i izbjeglo povećanje rizika i troškova povezanih sa zakašnjelim djelovanjem u regiji;

34. poziva na kontinuiranu i djelotvornu provedbu zakonodavstva EU-a o okolišu, istodobno prepoznajući potrebu za uravnoteženim i izvedivim rješenjima za sve pogođene sektore kako bi se odgovorilo na pritiske na okoliš u Baltičkom moru i drugim vodama EU-a, uključujući onečišćenje hranjivim tvarima iz više izvora;

35. poziva na znatno povećanje ulaganja u moderna postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i sustave za ograničavanje i filtriranje onečišćenja, kako u baltičkim državama tako i u svim slivovima rijeka koje utječu u Baltičko more; naglašava da će bez sveobuhvatne modernizacije vodovodne i kanalizacijske infrastrukture svi napori za poboljšanje kvalitete vode u Baltičkom i dalje biti tek simbolični i nedjelotvorni;

36. poziva države članice i Komisiju da se svi pristupi prirodnim predatorima temelje na znanosti i savjetovanjima s dionicima, uključujući preventivne, lokalno ukorijenjene i ciljane mjere

upravljanja za kormorane i čunjaste tuljane, osiguravajući da su sve donesene mjere učinkovite, da se njima ispunjavaju sve pravne obveze i da uključuju odgovarajuće praćenje, namjensko i odgovarajuće financiranje te pojačanu suradnju s dionicima, kako bi se osigurala djelotvornost provedenih mjera, uključujući prakse ublažavanja kao što su odvraćanje ili fizička isključenost;

37. naglašava potrebu da Komisija poduzme hitne i djelotvorne mjere u pogledu pritisaka koje velike populacije kormorana vrše na riblje stokove u Baltičkome moru, osiguravajući mjere koje su razmjerne i regionalno prilagođene te koje se provode u okviru učinkovitih, ciljanih i lokalno prilagođenih upravljačkih intervencija utemeljenih na najboljim dostupnim znanstvenim podacima, uz istodobno omogućivanje državama članicama da prema potrebi primjenjuju praktične mjere ublažavanja prilagođene specifičnoj situaciji kako bi se učinkovito riješio problem učinaka na lokalnoj razini, čime se podupire dugoročna održivost ribarstva u pogođenim obalnim područjima;

38. poziva Komisiju i države članice da pomno prate provode li se učinkovito mjere za oporavak kritično ugroženog baltičkog obalnog dupina i da po potrebi poduzmu dodatne mjere kako bi se spriječile glavne prijetnje njihovu opstanku;

39. podsjeća da su populacije baltičkih tuljana 1970-ih dovedene na rub izumiranja;

40. ponovno upućuje poziv Komisiji da predloži plan EU-a za upravljanje kormoranima u ribarstvu i akvakulturi Baltičkog mora, na temelju najboljih dostupnih znanstvenih savjeta i praksi država članica, uzimajući u obzir plan koji je nedavno predložilo Europsko savjetodavno povjerenstvo za ribarstvo i akvakulturu u unutarnjim vodama (EIFAAC[22]) Organizacije za hranu i poljoprivredu, kao i prethodne istraživačke projekte koje je financirao EU, kao što je „INTERCAFE”[23]; naglašava potrebu za preventivnim mjerama, naknadom za gubitke i financiranjem iz izvora EU-a i nacionalnih izvora;

41. ponovno ističe ozbiljne rizike za okoliš i sigurnost koje predstavljaju neeksplodirana ubojita sredstva bačena u Baltičko more; podsjeća na svoju Rezoluciju od 27. travnja 2021. o ostacima kemikalija u Baltičkom moru i uspješnim projektima CHEMSEA, DAIMON i DAIMON 3; potiče Komisiju i države članice da poduzmu daljnje koordinirane i praktične mjere za sustavno lociranje, procjenu i praćenje tih opasnih materijala kako bi se odredila prioritetna područja za remedijaciju;

---

22 https://www.fao.org/fishery/services/storage/fs/fishery/documents/EIFAAC/cormorantsplan/EuropeanManagementPlanforCormorants-April2025.pdf.

23 https://www.ceh.ac.uk/our-science/projects/intercafe.

42. poziva države članice i Komisiju da pruže potporu razvoju znanstvenih istraživanja i razmjeni najboljih praksi o sigurnim i troškovno učinkovitim načinima identifikacije i uklanjanja streljiva i neeksplodiranih ubojitih sredstava s morskog dna, kako bi se omogućilo koordinirano remedijacijsko djelovanje širokih razmjera;

43. poziva Komisiju i države članice da pokrenu koordiniran, dugoročan i primjereno financiran program EU-a usmjeren na utvrđivanje, neutralizaciju i uklanjanje neeksplodiranih ubojitih sredstava u Baltičkom moru;

44. osuđuje neodgovorno, neodrživo i neznanstveno iskorištavanje ribljih stokova u Baltičkom moru koje provodi Rusija;

45. poziva Vijeće i Komisiju da pri utvrđivanju kvota za Baltičko more vode računa o jednostranim mjerama Rusije; nadalje poziva Komisiju da razmotri mjere usmjerene na vršenje pritiska na Rusiju kako bi kvote uskladila sa znanstvenim savjetima;

46. oštro osuđuje sve veću prisutnost ruske flote u sjeni u Baltičkome moru i njihove operacije kojima se zaobilaze ključni regulatorni standardi, čime se povećava rizik od izlijevanja nafte i drugih opasnosti za okoliš; naglašava moguću štetu za morske ekosustave, lokalno ribarstvo i ljudsko zdravlje; nadalje, prima na znanje zabrinutost zbog toga što ruski proizvodi ribarstva i dalje dolaze na tržište EU-a putem postojećih trgovinskih kanala, naglašavajući potrebu da se osigura učinkovito uklanjanje svih rupa u zakonu koje bi mogle ugroziti ciljeve restriktivnih mjera EU-a; poziva Komisiju da istraži daljnje mjere za borbu protiv ruske flote u sjeni, posebno u regiji Baltičkog mora; poziva na pojačanu regionalnu suradnju i strožu provedbu kako bi se ublažili ti rizici i zaštitili morski resursi Baltičkog mora; ističe važnost osiguravanja potpune provedbe sankcija protiv Rusije;

Pravne izmjene

47. ističe da je hitno potrebno učiniti više u smislu holističke koordinacije politika, kao i kontinuiranog i ubrzanog napretka u provedbi zakonodavstva u drugim područjima politike kako bi se izbjeglo oslanjanje samo na mjere u okviru ribarstvene politike i spriječilo daljnje ekonomsko propadanje obalnih zajednica; primjećuje napore uložene u kontekstu konferencija „Naš Baltik”; potiče daljnji napredak prema konkretnim rezultatima;

48. potiče Komisiju da pokrene evaluaciju i eventualnu reviziju Uredbe o višegodišnjem planu za Baltičko more kako bi se poboljšali njezina jasnoća, dosljednost i primjena u praksi, pri čemu bi njezine rezultate trebalo procijeniti u skladu s okolišnim i socioekonomskim aspektima; također naglašava da je važno osigurati da svaka eventualna buduća prilagodba okvira ostane jednostavna, znanstveno utemeljena i izvediva za sektor;

49. poziva Komisiju da u okviru eventualne revizije Uredbe o višegodišnjem planu za Baltičko more procijeni i prema potrebi predloži da se stokovi lososa i pastrve uključe kao posebni stokovi koji će biti obuhvaćeni područjem primjene Uredbe u pogledu usputnog ulova;

50. izražava zabrinutost zbog toga što je dodana vrijednost u pogledu regionalne suradnje u Baltičkom moru niska, s obzirom na to da su u višegodišnjem planu uglavnom konsolidirani već prethodno postojeći ili pokrenuti načini suradnje; napominje da je zbog sporih procesa i povećane birokracije koja prati takve inicijative realiziran relativno mali broj zajedničkih preporuka država članica, što dovodi do zabrinjavajućeg zaključka da se odredbe o regionalizaciji pravila EU-a o ribarstvu ne koriste za prilagodbu mjera upravljanja specifičnostima Baltičkog mora; ističe potrebu za regionalnom suradnjom među baltičkim zemljama, uključujući sve dionike;

51. naglašava da se djelotvorno upravljanje Baltičkim morem mora temeljiti na povjerenju, dijalogu i regionalnoj suradnji među državama članicama, svim dionicima, regionalnim tijelima kao što je HELCOM i obalnim zajednicama, kako bi se promicala praktična rješenja i razmjena znanja;

52. poziva na nov, regionalno prilagođen pristup upravljanju rizicima;

53. poziva na pojašnjenje pravila iz višegodišnjeg plana kako bi se fleksibilnost iz godine u godinu zabranila za stokove ispod trenutačne referentne točke očuvanja (*Btrigger*) navedene u višegodišnjem planu za Baltičko more, kako je trenutačno dogovoreno u Vijeću;

54. poziva Komisiju da ojača znanstveno utemeljene i razmjerne mjere upravljanja za losos u Baltičkom moru, kako bi se osiguralo da se na odgovarajući način razumiju i uzmu u obzir učinci ribolova haringe, papaline i bakalara na ekosustav; poziva na pojačano praćenje i istraživanje kako bi se poduprlo održivo upravljanje lososom;

55. naglašava da bi se upravljanje ribarstvom u EU-u trebalo temeljiti na europskom iskustvu, znanosti i regionalnim posebnostima; poziva Komisiju da predloži regionalno prilagođena pravila za Baltičko more za mjere koje bi trebalo automatski poduzeti ako stokovi padnu ispod graničnih vrijednosti utvrđenih u skladu s predostrožnim pristupom te ponavlja da bi upravljanje najvišim održivim prinosom trebalo, prema potrebi, dopuniti mjerama za razlikovanje ulova prvenstveno prema veličini i dobi; smatra da bi za inspiraciju mogle poslužiti prakse upravljanja u drugim regijama, kao što su Australija, Novi Zeland, Kanada i Sjedinjene Američke Države, uz istodobno osiguravanje dosljednosti s pravnim okvirom EU-a;

56. poziva Komisiju i države članice da ojačaju regionalnu suradnju u skladu s člankom 18. ZRP-a;

57. poziva na konkretne i djelotvorne mjere kojima bi se osiguralo da se riba ulovljena u Baltičkom moru sve više upotrebljava za izravnu prehranu ljudi, kako bi se poduprijeti lokalni lanci opskrbe hranom;

58. napominje da su neke države članice u regiji Baltičkog mora, kao što su Njemačka i Švedska, uvele nacionalne mjere za ograničavanje ili zabranu ribolova pridnenim povlačnim mrežama (koćama) u određenim morskim područjima;

59. poziva Komisiju i države članice da tijekom faze obnove predlože obustavu ribolova povlačnim mrežama (koćama) u Baltičkom moru za potrebe proizvodnje ribljeg brašna i ribljeg ulja te ograničavanje ekstraktivnih aktivnosti u zaštićenim morskim područjima; uviđa da se pristupi diljem Unije razlikuju s obzirom na posebne ekološke, pravne i socioekonomske kontekste; potiče države članice da nastave razvijati razmjerna, znanstveno utemeljena rješenja u suradnji s dionicima, posebno sektorom ribarstva i obalnim zajednicama, kako bi se poboljšala zaštita mora i istodobno osigurala održivost sektora ribarstva EU-a pravednom tranzicijom;

°

° °

60. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.